

GORENJSKI GLAS

LETO V. — ST. 12 — CENA DIN 6.—
KRANJ, DNE 22. MARCA 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORENJSKO

LETOSNA ZIMA
JE NADVSE
NAKLONJENA NASIM
SMUCARJEM,
KI BODO SE VSO
POMLAD LAHKO
UZIVALI NA VISOKIH
SMUCISCIH

Foto: France Torkar

Dobre priprave - dober uspeh

Samo prisluhniti si moral jeseniškim kovinarjem, ko so se pripravljali na volitve delavskega sveta, pa si spoznali, da resno premislijo, koga bodo izvolili. Vsakega kandidata so pretehtali, če mu lahko zaupajo svoj glas. Da bi izvolili iz svojega velikega delovnega kolektiva res prave ljudi, so razpisali anketo, v kateri je vsak posamezni predlagal kandidata iz svojega in drugih obratov. To anketo je izpolnila skoraj večina delavcev jesenjske železarne. Da je prezentativne rezultate: delavci so predlagali tiste, ki so bili zanje prepričani da znaajo gospodariti v prid vsega delovnega kolektiva. In še nekaj je bilo zanemivega pri tej anketi: za kandidate so izbrali ljudi, ki so predani stvari delavskega razreda, kar potrjuje veliko zaupanje jesenjskih kovnarjev do Partije in njenih najboljših članov.

Kakšni nagibi so vodili delavce, da so predlagali v delavski svet take ljudi? V železarji se je tedaj namreč mnogo razpravljalo o novem družbenem planu. Zato so se delavci že prej zavedali, da je treba dobro gospodariti, o čemer pričajo stotine izboljševalnih predlogov, ki so jih izvedli po osvoboditvi. Družbeni plan pa jim je dal še vtč pobud, da so pričeli iskat in odkrivati notranje skrite in neizkorislene rezerve, bodisi v materialu, bodisi v izkoriscanju strojnih naprav, o njihovem izboljšanju, o povrčanju njihove zmogljivosti itd. Delavci so spoznali b'sto novega družbenega plana in si začrtali v njegovem okviru plan svojega podjetja. Spoznali so, da je odgovornost delavskoga sveta še večja, kot je bila lani, in da morajo biti vedeni izvoljeni zares najboljši in najbolj pozrtvovalni tovarši.

V petek 14. marca so jesenjski delavci potrdili to, kar so sedne in tedne pred volitvami razpravljali. Izvolili so nov delavski svet in glasovali za tovarši, med katerimi je večina članov Partije. Ali ni to zadosten dokaz vsem, komu zaupa jesenjsko delavstvo? Ali ni to dokaz dosledne revolucionarnosti večine članov jesenjskega delovnega kolektiva?

V Verigi so izvolili nov delavski svet

Delovni kolektiv Veriga v Lescah se je resno pripravljal na volitve delavskoga sveta in je v ta namen sindikalna organizacija razpisala anketo, pri kateri je sodelovalo okoli 80% članov kolektiva, ki so mnenja, da je ta način najdemokratičnejši. Na zadnjem zasedanju so se domenili, da bodo volitve na nedeljo in sicer 16. tega meseca.

Partijska in sindikalna organizacija sta se nalog krepko zavedali. O volitvah so razpravljali na množičnih sestankih po obratih ter se o marsičem pogovorili. Tudi na tekmovanju, ki je organizirano v čast družbenega upravljanja, niso pozabili. Med drugim so se obvezali, da bodo enodnevni zasluzek

poklonili prizadetim krajem na Primorskem. Vsi so to obveznost že izpolnili.

Kolektiv je bil mišljena, da bi na sam dan, volitev imeli tudi zborovanje, saj bi zaradi nedelje ne utrpli nobene škode pri pribizvodnji. Ob 8. uri zjutraj se se zbrali. Predsednik DS je poročal o dosedanjem delu in pripomnil, da je kolektiv v preteklem letu svojo obveznost izpolnil 105% po vrednosti. Za kongres kovinarjev, ki bo letos v Zagrebu, se izvolili svojega zastopnika in sicer tov. Pavla Magdiča, dosedanjega predsednika upravnega odbora podjetja. Po zborovanju so odhitali na okrašeno volišča, medtem ko je tovarniška godba skrbela za razpoloženje. Po opravljeni dolžnosti so se zbrali pred mikrofonom peveci in prepevali partizanske in narodne pesmi.

Udeležba na volitvah je bila 96%, vzl'c temu, da veliko število delavcev prihaja na delo eno ali dve uri hoda, mnogi pa se vozojo z vlakom. Novi delavski svet steje 45 članov; med njimi je tudi predsednik sindikata — ki je dobil največ glasov — kovač Anton Kirin, večkratni udarnik in odlikovanec z redom dela. Iz tega se vidi, da se delovni kolektivi krepko zaveda dolžnosti pri upravljanju svojega velikega podjetja.

Tolminke se zahvaljujejo

DELOVNIM KOLETIVOM KRAJA

Zene Tolmina čutimo dolžnost, da se v imenu vsega prebivalstva zahvalimo za vso materialno in moralno pomoč, ki se nam jo izkazali ob prilikl elemtnarne nesreče, ki je prezadel naše kraje.

Ta vaša pomoč je najlepši dokaz pozave med delavstvom in kmeti, ki se kuje v skupni borbi za socializem in ki bo napravila našo državo še močnejšo.

Članice AFZ mesta Tolmin

Več vzgojnega in političnega dela v frontne organizacije

V torek 18. marca je bila v Radovljici okrajska konferenca OF, ki se je udeležili tudi odborniki MOOF Jesenice, ki pride zoper v sestav radovljiskega okraja. Navzoč je bil tudi član IO OF Slovenije tov. Brečko. Poročilo o delu Fronte je podal tov. Ivan Korošec, organizacijski sekretar Okrajnega odbora OF Radovljica.

Jedro Fronte v radovljiskem okraju tvorijo delavci, ki so v zadnjih petih letih z revolucionarnim poletom premagali vse težave in pokazali v borbi za petletni načrt veliko ustvarjalnost. V jesenjski železarni so povečali proizvodnjo v primerjavi z letom 1947 za 14 odstotkov, v leščanski „Verigi“ pa za 55 odstotkov. Slično je bilo tudi v drugih tovarnah in podjetjih Delavce, ki so ustvarili enotnost Fronte, so jo očevali tudi takrat, ko smo doživeli zahrbni napad Informbiroja, ki je imel namen, da nas podvrže imperialističnim težjam Sovjetske zveze. Ta nakana pa se je izjavljala prav zaradi enotnosti naše vseslovenske ljudske politične organizacije. Delavci so morali v tem času premagati neštete težave (spomnimo se same gradnje valjarne 2100 na Javoriku, gradnję HC Moste itd.). Premagali so jih in ustvarili pogoje, da smo napravili korak naprej v socialistični demokraciji in pričeli upravljati podjetja po delovnih kolektivih. Sedanje volitve delavskih svetov dokazujejo, da delavski razred ve zakaj dela in kaj ustvarja. Zato je delavski razred glavna, udarna in vodilna sila graditve socializma.

Poročilo je med drugim obravnavalo tudi vprašanje dela Fronte na vasi. V radovljiskem okraju se je Fronta vodila in se bori za socialistično preobrazbo vasi. Da ni bilo na tem področju večjih uspehov, je več vzrokov. Osnovne frontne organizacije na vasi so se premalo prizadevale, da bi predočile kmetom, da pomeni zgraditev socializma boljše življenje za vse, tudi za kmete. Z majhnimi koščki zemlje, ki jih imajo kmetje, se v prihodnjih letih ne bo dalo živeti. Oddelevanje je dragovo. Cena kmetijskih radevov na svetovnem trgu je mnogo nižja kot pri nas. Takrat, ko bomo dovršili kapitalno graditev, bomo lahko s sredstvi, ki jih danes uporabljamo za stroje, nabavljali kmetijske pridelke v inozemstvu. Že danes smo nabavili mast na tujem trgu, kar je povzročilo občuten nadec cene

pri nas. Tako bo tudi z drugimi kmetijskimi pridelki. To pa pomeni, da drobno kmete gospodarstvo ne bo moglo obstojati in da bo treba začeti drugače gospodariti. Rešitev za kmeta so velika posestva in moderen način obdelovanja zemlje. Do teh pa lahko pride samo z združevanjem zemlje — z zadružništvom. Mnogi kmetje se pa tegu še vedno branijo in živijo v samoprevare, da jim prinaša blaginjo lahko le njihov košček zemlje. Resnica pa je prav nasprotva: ta njihov košček zemlje jih bo vodil iz leta v leto v večje obubožanje. Prva na Partija in Fronta ne moreta dopustiti, ker je cilj socializma — blaginja in sreča vseh delovnih ljudi. Zato jih kažejo pot do tega cilja.

V radovljiskem okraju je 6 kmetijskih delovnih zadrug, ki pa se zaradi svoje majhnosti ne moreto meriti miti z zadrugami v kranjskem okraju, kaj še z velikimi zadružnimi posestvi v Vojskodavni ali kje drugod v državi. Tudi tem zadrugom so osnovne frontne organizacije posvečale pre malo pozornosti in jim nudile premalo pomoči. Pomebilo so na zadružno zavest. Kljub temu pa so te drobne zadruge pokazale večji gospodarski napredok kot prej, ko so sedanji zadružniki še gospodarili na svojih posestvih. Zato se je v zadnjem času okreplila v teh zadrugah — razen v Plavškem rovtu in v Bohinjski Srednji vasi — zadružna zavest.

Večjo pozornost bi morala Fronta posvečati tudi splošnim kmetijskim zadrugam, kjer so se ponokd vrnili v vodstvo nekdanji vaški mogoci, zagrizeni klerikale in nasprotniki današnjih odborov OF, o izključitvi vseh razdaljnih elementov, o borbi proti maločasnemu pojavitvom, o vzgoji članstva, zlasti mladine, o odpravi nezdravim pojavitvam v ljudskoprosvetnem delu, o krepljenju v gospodarskem razvoju kmetijskih delovnih in splošnih kmetijskih zadrug, o pomoči sekciji AFZ, o pomoči pri organizaciji občinskih ljudskih odborov in o zaostrovitvi borbe proti reakciji.

V Kamniku so izvolili občinski odbor OF

Člani Osvobodilne fronte na območju mesta Kamnika so se 5. marca t. l. izbrali na množičnem sestanku, da izvolijo odbornike za novi občinski odbor OF in odbornike za sekcijo AFZ. Razen o volitvah pa se je bilo treba pomeniti še o mnogih drugih perečih zadavah, ki teže Kamnik. Sestanku je prisostvovalo 285 članov. Navzoči ljudski poslanec tov. Tone Medved je na kratko orisal pomen občinskih odborov OF in dolžnosti članov Fronte v pripravah za bodoče volitve novih občinskih ljudskih odborov. Za njim je poročal dosedanjši odbor OF o delu frontne organizacije ter drugih množičnih organizacij in društev v Kamniku. Ugotovljeno je bilo, da je bilo dosedanje delo Fronte v Kamniku in množičnih organizacij preveč enostransko, razvojeno in da zlasti Fronta v Kamniku nima tiste veljave in moči, ki bi bila za njen uspeh nujno potrebna. To je zaradi tega, ker članstvo svojo organizacijo premalo podpira. Vsa društva v Kamniku so doslej delovala več ali manj sama zase, ker ni bilo med njimi nobene pravne povezave. Zato so seveda tudi uspehi manjši. Sestanek je nadalje ugotovil, da je v raznih športnih in telesno-vzgojnih organizacijah in gaisilskem društvu premalo kamniške mladine. V diskusiji so ugotovili še vrsto drugih napak in slabosti, ki pa jih bodo s sprejetimi sklepi skušali odpraviti in izboljšati.

Odbor OF se je pri tej prilici zavajil članstvu, ki je množično sodeloval pri odstranjevanju snega v mestu in okolici. Za izboljšanje dela Fronte

Od 1. marca, ko so se volitve delavskih svetov pričele, pa do danes, si je v preko 20 delovnih kolektivih v Kranju in na vsem območju Okrajnega sindikalnega sveta Kranj izvolilo nova vodstva; okoli 40 pa jih je tik pred volitvami.

Med večjimi kolektivimi, ki že imajo nove delavskے svete, so „Iskra“, „Tiskun“ in „Inteks“. Tu so se na volitve res skrbno pripravili. Pomanjkljive pa so priprave v tistih kolektivih, v katerih je politično delo pomanjkljivo. To pa opažamo predvsem v podjetjih, ki nimajo lastnega sindikalnega vodstva. V „Iskri“ so anketno glede kandidatov izvedli sindikalni odbori po oddelkih. Anketa se je dobro obnesla, ker so delavstvu pred tem natanko obrazložili pomen volitve. Le v IV. sindikalnem odboru je bilo premalo političnih priprav, vzl'c temu pa so predlagali najboljše delavce v kandidatno listo. 14. marca so volitve izvedli. K izvolitvi novega delavskoga sveta nismo kaj drugoga primiti kakor to, da so v nov svet pritegnili le tri žene. Delavstvo je po volitvah izrazilo željo, naj bi v boleto upravnega odbora podal letni obračun dela pred vsemi in ne le pred delavskim svetom, ker so vsi zainteresirani za uspehe podjetja in za gospodarske probleme v svoji tovarni.

Edino podjetje, v katerem so volitve potekale nepravilno, je „Sava“, tovarna gumijastih izdelkov. Predsednik voilne komisije tov. Korošec je kršil demokratičnost volitve. Zahteval je, da volivci izročite odprtne volilne liste, ker je hotel sproti ugotoviti, koga so izvolili. Sindikalna in partijska organizacija v podjetju sta volitve takoj prekinili, sindikalni podružnici pa je proti samovoljnemu predsedniku voililne komisije vložila tožbo.

Razen v Kamniku so izveli občinske volitve OF tudi na območju bodoče občine Komende in sicer: v Komendi, Možganu in Krizu; volitve doslej ni izvedel le vaški odbor OF Lahovičje. Udeležba na sestankih v navedenih krajih žali na bilo povsem zadovoljiva, zato pa je bila diskusija navzočih toliko bolj krepka in bogata. V osnovnem odboru OF Komenda so po poročilu sekretarja ostro grajali nekateri odborniki OF, ki se sej odbora sploh niso udeleževali in s tem zavirali uspešno delo frontne organizacije. Sploh so na vseh sestankih ugotovili, da večina frontnih odborov premalo resno opravlja svoje dolžnosti in ne zasleduje razvoj političnih, gospodarskih in drugih dogodkov, vsled česar Fronta v teh krajih nima tiste ugleda in vodilne vloge, ki bi jo kot množična politična organizacija moral imeti. Frontne organizacije med drugim ne nudijo skoraj nobene pomoči kmetijskim zadružbam. Zato ni nič čudnega, da so le-te slabe baš v teh krajih (KDZ Zalog in KZ Trzin). Dosedanjši osnovni odbori OF so bili na tem področju premalo budni in delavni ter niso znali razkrivati sovražnikov socializma na vasi, ki so na vse prekarne načine skušali izkoristiti našo ljudsko demokracijo v svoje podne.

V zvezi z ugotovljenimi napakami in slabostmi so frontovi pred novoizvoljenimi občinskimi odbor OF v Komendi postavili odgovorno in najvažnejšo nalog: utrditi OF kot politično organizacijo in v kali zatreći vsakršne poizkuse ljudstvu sovražnih elementov. Delavno ljudstvo Komende nameči ve kaj hoče, zato ne bo odstopilo od revolucionarne poti, po kateri ga vodi naša Partija.

Iz Podhomu pri Bledu

Res je, da v Podhomu pri Bledu delo frontne organizacije ni najboljše. Če pa bosta frontna organizacija in sekcija AFZ nadaljevali z začetim delom, bo organizacija resnično začela v morda že v bližini bodočnosti pričela dosegati uspehe, frontovi pa bodo začutili, da brez svoje organizacije ne moreto izhajati. Predavanje o združljivosti živine, ki ga je v zadnjem času privedla frontna organizacija, je vzbudilo med članstvom OF veliko zanimanje. Frontovi v Podhomu si takih, pa tudi drugih predavanj še želijo.

Delavna je tudi sekcija AFZ, ki pravila nov gospodinski tečaj. Prvi tečaj je obiskovalo 60 tečajnic. Ob začetku tečaja so privedle razstavo in pokazale, kaj so se naučile. Na razstavo, ki jo je obiskalo več kot 400 ljudi, so lahko v resnici ponosne.

ZELEZNICARJI SE PRIPRAVILJAJO NA SVOJ PRAZNIK

15. april — Dan železnicarjev Jugoslavije — bodo tudi jesenjski železnicarji slovenske proslavili. Ustanovili so že pripravljeni odbor, ki bo pripravil program prireditve in organiziral program za vse delovne kolektive jesenjskega vozlišča.

K. F.

Prvič so samo pazljivo poslušali, upajmo pa, da bodo prihodnjič tudi razpravljalni

V Tržiču je bil pred nedavnim prvič odprt partijski sestanek za območje mesta. Zanimanje zanj je bilo tudi med neorganiziranimi, kar dokazuje, da se tudi ti zmeraj bolj zanimajo za delo Partije.

Po analizi dela osnovnih partijskih organizacij — poročil je tov. Zdenko Lavička — se je razvila živahnata razprava, v katero pa so nečlani zelo redko posegli. Vse premalo se nameže zavedajo, da bi s kritičnimi pripomembami lahko pomagali Partiji pri reševanju gospodarskih in drugih nepravilnosti in težav.

Zbrani so razpravljali o vzgoji tržiške mladine in ugotovili, da so osnovne partijske organizacije premalo skrbele za naravnost. Solska mladina sta bili izpostavljeni kvarnemu vplivu protiljudske duhovščine, medtem ko ji niti množične organizacije niti društva niso nudile dovolj razvedrila in kulturne zabave. Prav tem je KP preslabotno posegla v borbo.

Zbrovalci so odobravali sklep, da verski pouk ne bo več po šolah, saj cerkev nima nič skupnega, z delom družbenih ustanov.

Obsodili so tudi tiste starše, ki do-

puščajo, da zapadejo njih otroci pod vpliv protiljudske duhovščine, in tudi pedagoških delavcev z idealističnim pogledom na svet in življenje. Načeli so tudi vprašanje društva priateljev mladine. Za sedaj namtravajo sklicati nekaj posvetovalnih večerov, na katere bodo povabili stare in vzgojitelje. Pri razgovoru o moralni pa je bilo opaziti preozko pojmovanje te besede: govorili so le o zakonomih, zavajaju mladine itd., ne pa o poštenosti do

samega sebe in do družbe, o značajnosti ipd., kar vse spada v pojem morale.

Ob koncu so sklenili, da bodo partijske vrste okreplili z novimi člani, ki kažejo voljo in pripravljenost pomagati pri reševanju gospodarskih in političnih nalog. Med sklepi je bil tudi ta, da se bo partijsko vodstvo še tesneje povezalo z ljudskimi množicami, ki se bodo tako neposredno seznanili z delom Partije, uvidele njeno vodilno vlogo in ji pri delu pomagale.

Zbor komunistov v Kamniški Bistrici

Pretekli četrtek, dne 13. marca, so se zbrali v Stranah komunisti iz krajev, ki bodo po novi upravno-territorialni razdelitvi spadali v bodočo občino Kamniška Bistrica. Namen zabora je bil ugotoviti dosedanje delo posameznih članov Partije izven svojega delovnega področja, razčleniti (analizirati) politično-gospodarski položaj kraja ter na podlagi ugotovitev sprejeti potrebne sklepe v okviru delovnega načrta občinskega komiteja KPS.

Zbor je ugotovil, da delo posameznih

članov v domačem kraju in izven delovnega področja ni bilo zadovoljivo. Ni namreč dovolj, da so komunisti člani posameznih odborov v svojem kraju, če v tem odboru ni čutiti vodilne vloge Partije. Člani Partije so bili: premalo povezani z ljudmi svojega kraja, zato tudi niso bili izvoljeni v novi občinski odbor OF na območju dosedanja KLO Kamniška Bistrica.

Po ugotovitvi politično-gospodarskega stanja v kraju so sprejeli več pomembnih sklepov. Komunisti ne bodo člani raznih odborov samo na papirju, ampak bodo usmerjevalci vsega političnega in drugega dela vseh množičnih organizacij in društev. Prav tako bodo pomagali ženam pri utrjevanju enotnosti njihove organizacije, kateri bodo nudili vso pomoč pri organizirjanju krovnih in drugih gospodarskih tečajev. Da bi mladino ujavale v zgledno in človeka vredno življenje, jih bodo pomagali graditi športno igrišče, organizirali pevski zbor, knjižnico in strelske družine. Ojačali bodo kmetijske zadruge z novimi člani ter v okviru KZ osnovali planšarski in sadarski odsek. Se bolj bodo poostričili budnost svojega članstva nad nazadnjškim delovanjem raznih proti-ljudskih elementov ter s studijem utrdili ideološko ravensko članstvo, kar bodo poleg individualnega študija dosegli tudi z rednimi debatnimi večeri, na katerih bodo obravnavali vsa pereča vprašanja.

Uresničevanje navedenih sklepov bo nedovomno mnogo pripomoglo, da bo delo Partije v Kamniški Bistrici vse živahnejše, kar bo samo v korist domačega kraja in vsakega posameznika.

V POLJU - BOHINJ JE 54 BIVŠIH BORCEV PREJELO ODLIKOVANJA

V sredo, 19. marca je bil v Polju-Bohinj občini zbor organizacije Zvezde borcev, ki je med številčno najmočnejšimi v radovljiškem okraju. Od 600 prebivalcev jih je 230 članov ZB.

Na občnem zboru so pregledali dodeljanje delo svoje organizacije in si zatrčali smernice za bodoče delo. Posebno slogenost je bila občnemu zboru podelitev odlikovanj bivšim borcem, ki so se odlikovali v času narodnoosvobodilne vojne. Odlikovanih je bilo 54 tovarišev.

V Mestni čevljarni na Jesenicah bodo v soboto izvolili delavski svet

V Mestni čevljarni na Jesenicah so se na volitve novega delavskoga sveta, ki ga bodo volili v soboto, 22. marca, dobro pripravili. Prejšnji teden so na množičnem sindikalnem sestanku sestavili kandidatno listo in se pogovorili o volitvah.

Potrebno je, da pred volitvami novega delavskoga sveta v Mestni čevljarni na Jesenicah ocenimo delo dosedanja delavskoga sveta. Desedanje delavskoga sveta se je redno sestajal in obravnaval vse gospodarska in druga vprašanja v podjetju. Vendar pa so bili tisti sestanki do nedavnega skupno z članskih sindikalnih sestankov in se zaradi tega izrodili v navadne sindikalne sestanke. Zato delavski svet ni imel dovolj vpliva na upravni odbor in ni prišel dovolj do izraza. Upravni odbor je sklepil in delal vse sam, kar je zaviralo popolno sprostitev delovnih pobud delovnega kolektiva. Posledica tega je bila premajhna zaostritev borbe za kvalitetno dela in za pomenitev delovnega postopka. Novi delavski svet bo moral te pomajljivosti odpraviti.

S tem pa seveda ni rečeno, da podjetje ni doseglo uspehov. Lanski finančni plan je presegel za 31.8% ali za 4 milijone 13.359 din. Da je podjetje doseglo ta uspeh, je posledica racionalnega izkorisčanja materiala in dobre organizacije dela. Podjetje se je lani tudi razširilo in odpalo novo poslovnično na Javorniku v zadovoljstvo tamkajšnjega prebivalstva. Prav gotovo pa

bili ti uspehi še večji, če bi delavski svet izpolnil v celoti svojo nalogu.

Izkusnje nas učijo. Zato bo novoziviljeni delavski svet skušal odpraviti dosedanje pomanjkljivosti in se boril za kvalitetno proizvodnjo, da bo v resnicu zadovoljila vsega potrošnika. Njegovo delo prav gotovo ne bo lahko.

Po novem družbenem planu se bo prav govorilo za začetek gospodarskega tekmovalja med sorodnimi podjetji. V Mestni čevljarni na Jesenicah, ki zaposluje okrog 60 ljudi, se tega prav dobro zavedajo in se bodo zato potrudili, da bodo povečali izbiro in kakovost proizvodov ter se bo rili za znižanje proizvodnih stroškov.

Ob zaključku naj še omenimo, da imajo druge trgovine s čevljimi na Jesenicah („Triglav“ in Kombinat „Borovo“) razno blago, ki ne gre v promet. Mestna čevljarna na Jesenicah pa takega blaga po zaslugu delovnega kolektiva nima. Zato upamo, da bo z uspehom tekmovala tudi z večjimi čevljarskimi podjetji.

RADOVLJISKI OKRAJ IMA NOV RESILNI AVTOMOBIL

V radovljiškem okraju so že dalj časa

čutili potrebo po lastnem resilnem avtomobilu, ki bo služil vsem, potrebnim zdravniške pomoči. Doslej so bili navezanji na resilni avtomobil na Jeseniceh.

Novi resilni avto je moderno opremljen. Ima tri ležišča in dva sedeža. Te

pridobiće bodo veseli zlasti tisti, ki so

zdravniške pomoči nujno potrebni.

Kamniški gasilci se pripravljajo na sedemdesetletnico svojega društva

Gasilsko društvo v Kamniku je v lanskoletnem tekmovanju doseglo lepe uspehe. Na svoji nedavnici letni skupščini pa so sprejeli več predlogov, ki jih bodo skušali letos uresničiti.

Društvo ima svoj gasilski dom, v katerem pa je sedaj kino dvorana, ker drugje v Kamniku ni prostora za kino predstave. Zato bodo za sedaj gasilci pač morali počakati, da bo dograjen nov kulturni dom. Toda tudi gasilci morajo imeti nekje svoje prostore za shrambo orodja. Avtomobili in drugo gasilsko orodje se morajo zdaj stiskati v neprimerinem in premajhnem prostoru, velika lestva pa je celo na prostem, ker je ni kam shraniti. Tudi cevi manjka in še marsikaj bo treba popraviti in nabaviti, pa manjka denarnih sredstev. Toda vse te ovire bodo skušali gasilci v Kamniku čimprej premagati, saj bodo letos v juliju praznovali sedemdesetletnico svojega obstoja.

Kamniški gasilci bodo opravili veliko nalogo, če bodo v svojo sredo pritegnili čim več mladine in tako pomladili svoje društvo. Društvo je bilo doslej tudi vse premalo povezano z drugimi društvami in množičnimi organizacijami. Zato so sklenili, da bodo odslej bolj sodelovali zlasti s Fronto, katera naj bi jim nudila vso pomoč pri povišanju števila članov. Razen mladincev se bodo morda tudi mlade Kamničanke rade vključile v gasilsko društvo, kar bi bilo zanje še posebno častno. Nadalje bo Fronta pomagala, da bo gasilsko društvo le priskočilo do potrebnih denarnih sredstev za vzdrževanje strojev in orodja, za kar bo treba potkatiti na vrata raznih podjetij in ustanov v Kamniku. V prid vseh Kamničanov bo, če bodo imeli dobro

opremljeno in izvežbano gasilsko društvo, saj bodo gasilci le v tem primeru lahko preprečili morebitne večje ali manjše požare in tako obvarovali naše skupno premoženje.

V PODBLICI SO OSNOVALI GASILSKO DRUŠTVO

Na območju krajevnega ljudskega odobra Besnica je vse doslej delovalo eno samo gasilsko društvo, kar razsežni upravni entitati in raztresenim vasem nikakor ne zadostuje. Zato so prebivalci Nemilj, Podblice in Jamnik v nedeljo, 3. marca s pomočjo besniških gasilcev ustanovili lastno gasilsko društvo.

Da bo novemu društvu delo olajšano, mu bodo besniški gasilci podarili ročno črpalko, gasilski društvi v „Iskri“ in „Tskanini“ pa sta mu že dali nekaj

Dokaz brez dokazevanja

Lahko bi vam postregla z najrazličnejšimi podatki o naših šolah učencev v gospodarstvu in z njimi dokazala, kako si ljudska oblast prizadeva dvigniti splošno izobrazbo bodočih obrtnikov in jih izoblikovati v koristne in kulturne člane nove družbe. Vendar bom ubrala drugo pot. Mislim, da bo učinek

Golj naključje je hotelo, da sem brala šolsko nalogo o zimi — prost spis Petra Trobca s Primskovega, ki obiskuje šole učencev v gospodarstvu v Kranju, kjer se uči tekstilnega graverstva. V vsem sestavku skoraj ni napisane napake. Pa ne samo to: naloge kaže celo učenceve literarne sposobnosti, in kar je morda še važnejše, kaže, da učence spremlja življenje ne le svoje najbližje okolice, ampak vse domovine in si ustvarja sodbe, ki dokazujejo njegovo veliko duševno zresto. Mislim, da se podobne naloge niti višje šole ne bi sramoval.

Trobec ni izjemni primer na tej šoli. Ce bi si ogledali šolske naloge mnogih drugih učencev, bi se lahko prepričali o relativno širokem duševnem obzorju gojencev in poznavanju slovenskega jezika:

ZIMA

Sedim ob oknu in premisljujem. Pred menoj se nejasno začrtavajo obrisi mest, pokritega z debelo snežno odejo.

Sneži.

Tu je čuti vesele klice otročajev: „Snež, snež!“

Tudi jaz sem se snega veselil. Predstavljam sem si ga kot nekakega dobrtnika, ki mladino, pa tudi starejše razvedri in zabava. Nikdar pa nisem mislil, da bi mogel to plehovni snežek narediti kaj hudega.

Začenja me skribeti. Kaj vse se lahko zgodii, če ne bo nehalo snežiti? Kaj bodo v tem primeru napravili naši hribovci? Kam se bo zatekla dijav? S takimi in podobnimi misli mi ter z upanjem na vse najboljše se odpravim spat.

Dnevnik, ki ga vzamem drugo jutro v roko, mi pove, da moje slutnje niso bile neutemeljene. Ze je čuti o prvih nešrečah, o prvih plazovih in o nekaterih področjih, kjer je ustavljen promet. V mestih in vasih se ustavljajo „Snežni centri“, na ogroženih mestih se z mrzlično naglico gradijo varnostne paravane, vse hiti v boj proti belemu sovražniku.

Toda snež ne odneha. Vedno pogosteje je čuti o novih nešrečah, o velikanskih plazovih, o porušenih poslopjih, o prezbebi in sestradi divjadi in naposled tudi o človeških žrtvah.

Pa tudi mi se nismo dati. Skupno z mobilizanci in našo vojsko smo se vrgli na sneg ter ga v duhu pravega tovarištva složno premagali.

Zima, katere posledice bomo še dolgo čutili, je končana. Napravila je velikansko škodo, vendar pa je imela tudi svojo dobro stran: vsemu svetu je pokazala medsebojno pomoč in ljubezen naših narodov.

Etbín Kristan o Ameriki

Zadnja predavanja Ljudske univerze v Kamniku je vsakokrat obiskalo nad 300 ljudi, kar je za to mesto pač že lepo število. Gimnazialna risalnica, kjer so bila prva predavanja, je postala pretesna in treba je bilo poiskati nove prostore. Predzadnje predavanje, ki ga je imel prof. Zivko Lovše o postanku živih bitij, je že bilo v nabito polni dvorani mestnega kina.

V sredo, 12. t. m. pa je predaval o Ameriki naš priljubljeni rojak, pisatelj in stariborec za delavske pravice tov. Etbín Kristan. Nazorno je prikazal pravobranje Amerike, kjer se na eni strani grmiči ogromno bogastvo, na drugi pa se vrstata izkorisčeni ljudi reži stranske beda, ki jo povzroča brezposelnost. Občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo besedam govornika, ki je starejšim Kamničanom še dobro znani iz časov socialnih bojev v kamniškem okraju pred prvo svetovno vojno. To predavanje, ki je bilo osmo v okviru Ljudske univerze v letosni sezoni, je doseglo največji obisk v dvorani mestnega kina.

Ljudska univerza v Kamniku postaja z vsakim svojim predavanjem vedno važnejši in vsega uvaževanja vredni kulturni činitelj mesta.

APRILA SE BODO KLO V RADOVLJISKEM OKRAJU ZDROUŽILI V NOVE TERITORIALNE ENOTE

Ceprav bodo volitve v nove občinske ljudske odbore šele jeseni, se bodo sedanji krajevni ljudski odbori že v začetku aprila t. l. združili v nove teritorialne enote. Do volitve bodo opravljali delo na območju občinskih odborov najboljši odborniki sedanjih KLO.

Gospodarsko življenje Tuhinjske doline IN NJENE BODOČE NALOGE

Tuhinjska dolina (kamniški okraj) leži na južni strani Menine planine. Povprečna nadmorska višina je okrog 500 metrov. Najvišje kmetije segajo tudi do 900 metrov nadmorske višine. Dolina je ozka, le ponekod je toliko razširjena, da je obdelanih nekaj njiv tudi v ravni (Vir — Loke, Smarino — Laze), vsa druga obdelovalna zemlja pa leži na južnem pobočju Menine planine. Samo majhen del je na severni strani hribovja, ki se vleče od Kamnika do Loke. Za lažje razumevanje gospodarskih problemov te doline navajam najprej nekaj podatkov, ki upravičujejo in potrjujejo nadaljnje pisanje tega članka.

Zdaj gre zares!

Pravzaprav gre že dolgo zares, pa Kranjčani tega niso resno jemali. Gre namreč za red, čistočo in splošno higieno v Kranju. Marsikdo je že vihal nos nad neprjetnimi vonjavami, ki se širijo iz kurnikov, zajčnikov, svinjakov in ne vem odškod te. Marsikdo se je zgrajal nad kupi smeti v bližini hiš, nad nečistimi prti po gostinskih obratih, nad smetni in govnom po stranskih ulicah, se jezik, ko mu je ob dežju lila voda prav za vrat, če je hodil po pločnikih. Eh, kdo bi vse naštrelal! Res skrajni čas, da se glede vsega tega nekaj pokrene. Mestni ljudski odbor je sicer že lani 17. novembra izdal Odlok o vzdrževanju snage in higiene ter o javnem redu in mizu v Kranju — drobno knjižico predpisov — pa ni kaj prida pomagalo. Pomagal je pa ni, ker je bil ljudski odbor do kršilev Odloka zelo prislanjiv.

Zdaj pa je konec prizanesljivosti. 8. marca je imel IO MLO izredno sejo vprav zaradi olješave in čistoče mesta, čeprav je o tem razpravljalo že na vseh sejah v zadnjem času. Na seji so sklenili, da korenito popravijo vse tovrstne nedostatke. Ker MLO ne razpolaga s potrebnimi finančnimi sredstvi, bo pritegnil k delu vse hišne lastnike, vsa gospodarska podjetja in obrate, bodisi državne ali private, vse ustanove in društva ter družbene organizacije na območju mesta. Osnovan bo 19-članski štab predstavnikov družbenih organizacij, ki bo odgovarjal za pravilen potek olješave in sanitarno izboljšavo v mestu. Mesto bodo rajonizirali in zadolžili za posamezne rajone eno od tamkajšnjih podjetij, ustavnih ali društvenih družbenih organizacij. Za čistočo Gregorčičeve ulice naj bi bila na primer odgovorna "Sava", ki ji ne bo primanjkovalo dela že pri olješanju svojega lica. Prav tako bi bila "Savinja" dolžnost, da odstrani smetišče ob desnem bregu Kokre tik pod tovarno (našlo je nameč vprav po njeni „zastuzi“). Podjetje bo moral poiskati tudi primerne skladische kakor je prostor pred Sind. domom. Dijaki I. kranjske gimnazije naj bi na primer urejali in olješevali Park svobode, kjer so napravili doslej precej škodo. Seveda bi za cvetlične nasade skrbeli po navodilih strokovnjakov.

Za čistočo cestšč v mestu bo skrbel Mestni ljudski odbor. Tako bo sneg skopnel, bo začelo mestno podjetje "Čistoča" redno v jutrišnjih urah izpirati asfaltirana in tlakovana cestšč in jih v poletnem času tudi preko dneva škopiti. Mestni ljudski odbor bo poskrbel tudi za primereno javno razsvetljavo, za namestitve potrebnih prometnih znakov na križiščih in drugod in — kar bo vse, ki se poslušujejo avtobusa razveselilo — za lepo avtobusno postajo pri bivši "Roletti"; če bodo sredstva, pa tudi za primereno javno stranično.

Posebna komisija bo pregledala javne lokale in bo ukrenila vse potrebno, da bodo le čisti, ampak tudi prikupni. Treba bo rešiti vprašanje higiene gostišč in njihovih pritiklin (zlasti straničnih), pa tudi vprašanje osebne higiene uslužencev, vladne postrežbe ipd. (Upajmo torej, da bo kmalu konec poviranjo po kuhinjah zlasti v tistih gostilnah, ki so v rokah privatnikov.)

Pri Turističnem društvu, ki je v svoj delovni program vneslo tudi skrb za olješavo mesta, bo osnovan biro za delokratno umetnost. Ta bo skrbel, da izgleda mesta ne bodo kvarili različni neokusni letaki, plakati itd., (doslej je vsakdo uporabil tisto steno ali ograjo, ki se mu je zdelo najprimernejša), gledal, da bodo napisi nad trgovinami skladni in okusni, različna preurejanja lokalov in hišnih pročelij pa v skladu z arhitekturo okolice. Pri tem delu bo biroju pomagal z nasveti mestnega arhitekta, brez katerega se ne sme doslej ničesar več storiti.

Osnovan je tudi že iniciativni odbor vrtnarskega društva, ki naj bi združevalo vse ljubitelje cvetlic, okrasnega

Tržiške planince čakajo letos polne roke dela

Nakonar ne bo odveč, če se ozremo na delo Planinskega društva v Tržiču v letu 1951.

Obsežne so bile naloge, ki so stale pred celotnim članstvom in mnogo je bilo treba vestnega in pozrtvovalnega sodelovanja, da se društvo danes lahko pristeve med najboljša planinska društva v Sloveniji. Posebno jim je zadnje priznanje v tekmovanju, ki je bilo v mesecu decembru lanskega leta, lahko v ponos, obenem pa vzdobjuda za nadaljnje delo. Tega se večina članstva tudi dobro zaveda. Cetudi je med 1130 člani nekaj takih, ki so samo na paripu, je velika večina na zadnjem občnem zboru sprejela proračun v višini 11 milijonov dinarjev.

Marsikdo se bo pri tej visoki številki ustavil in pomislil, kako je mogoče, da ima društvo tako visok proračun. Pa na stvari ni nič čudnega. Tam, kjer so delayne roke, tam se da marsikaj narediti. Morda še ne veste, da je tržiško planinsko društvo lani izročilo prometu nov in veliki Dom pod Storžičem? Več kot 19.000 ur prostovoljnega dela je vgrajenih v to veličastno planinsko postojanko, ki nuditi sicer nemu delovnemu človeku polno razvedrilja in oddih. Dom pa je treba letos še izpopolniti: oprema sob, napeljava daljnovidova itd. — ne bo zrasla samo od sebe in iz nič. Tu bodo potrebne finančna sredstva, še bolj pa pridne in delayne roke vsega članstva.

Razen opreme Doma bo potrebno še mnogo delati tudi pri izpopolnjevanju članov alpinističnega odseka, gorske reševalne službe, predvsem pa nuditi vso moralno in politično oporo mlademu alpinističnemu odseku na gimnaziji. Praktični in teoretični tečaji v teh grupah bodo nedvomno še bolj strinjali in utrdili enotnost celotnega društva. Uspehi v preteklosti pa so zanesljivo potrdili, da bo društvo klub velikim zahodom proračuna tudi v bodoče zmagovalo.

P. J.

KK KRANJ PREMAGAL LANSKEGA REPUBLISKEGA PRVAKA V KEGLJANJU 2.247 : 2117

Povratna prvenstvena tekma med kegljščkim klubom Kranj in Branik (Maribor) nam daje upanje, da si bo kranjski klub osvojil naslov republike zmagovalca za 1951-52 leto. V nedeljo, 15. t. m. so namreč kranjski kegljači, in Lado Martelanc. Martelanc je premagal tokrat člana državnih temeljito očistili. Vse to seveda ni v skladu s ciljem društva, ki skrbijo za tečajev povezovanja tudi v bodoče zmagovalo.

Tudi v Škofji Loki so že imeli občni zbor Telovadnega društva za telesno vlogo, sedaj "Partizana". Po poročilu, ki jih je poslušalo blizu 100 članov društva, predstavniki množičnih organizacij, oblasti, JLA in zastopniki okrožnega odbora, se je razvila živahnja debata, ki je sliko dela v preteklem letu močno dopolnila.

Med pionirji in mladino, ki že telovadijo, je sicer dovolj veselja in zanimanja za telesno vlogo, pač pa je še precej mladih, ki jih društvo še nista interesiralo in pritegnilo. Občni zbor je ugotovil še, da pomagajo društvo le štirje fizični in telovadni učitelji, dasi jih je v Škofji Loki deset. Vzorna pa je povezava telovadnega društva z JLA. Večina pripadnikov tamkajšnjega garnizona aktivno deluje v društvu ali se vsaj zanimala za njegovo delo.

Zbor je osvetlil tudi problem telovadnice. Članstvo telovadci v slabo prezračeni kinodvorani, ki je ni mogoče v naglici temeljito očistiti. Vse to seveda ni v skladu s ciljem društva, ki skrbijo za telesno krepitev svojih članov, zla-

Prvo leto delovanja ŠD "BRATSTVO" Jesenice

Na pobudo organizacije Zveze borcev je bilo lani na Jesenicah ustanovljeno Sportno društvo "Bratstvo". Nekateri so ob ustanovitvi menili, da bo ustanovitev novega kluba cepila fizkulturne sile. Pokazalo pa se je nasprotno. Enotele delovanje "Bratstva" je svoj obstoj opravilo. V svoje vrste je vključilo veliko število mladih, česar so se nekateri klubi branili. Zato je članstvo "Bratstva" z odobravanjem sprejelo pismo CK, saj je prav to pismo potrdilo njegovo pravilno delovanje.

SD "Bratstvo" je v prvem letu svojega delovanja ustanovilo štiri sekcije: nogometno, smučarsko, namiznotenisko in kegljško. Nogometna sekcija, ki ima seniorsko, mladinsko in pionirska mesto, je odigrala doslej 52 tekem z raznimi gorenjskimi in ljubljanskimi klubbi. Tekmovala je tudi za Titov pokal z jesenškim "Gregorčičem", ki je bil kratkotrat član Slovenske nogometne lige. Klub temu, da je tekmo izgubila z rezultatom 5:4, je bilo to za mlado nogometno moštvo lep uspeh.

Najbolj delavna je bila smučarska sekcija, ki se je udeležila več tekmovanj,

V Škofiji Loki telovadni učitelji premalo pomagajo društvu za telesno vlogo - podpira ga garnizon JLA

Tudi v Škofji Loki so že imeli občni zbor Telovadnega društva za telesno vlogo, sedaj "Partizana". Po poročilu, ki jih je poslušalo blizu 100 članov društva, predstavniki množičnih organizacij, oblasti, JLA in zastopniki okrožnega odbora, se je razvila živahnja debata, ki je sliko dela v preteklem letu močno dopolnila.

Med pionirji in mladino, ki že telovadijo, je sicer dovolj veselja in zanimanja za telesno vlogo, pač pa je še precej mladih, ki jih društvo še nista interesiralo in pritegnilo. Občni zbor je ugotovil še, da pomagajo društvo le štirje fizični in telovadni učitelji, dasi jih je v Škofji Loki deset. Vzorna pa je povezava telovadnega društva z JLA. Večina pripadnikov tamkajšnjega garnizona aktivno deluje v društvu ali se vsaj zanimala za njegovo delo.

Zbor je osvetlil tudi problem telovadnice. Članstvo telovadci v slabo prezračeni kinodvorani, ki je ni mogoče v naglici temeljito očistiti. Vse to seveda ni v skladu s ciljem društva, ki skrbijo za telesno krepitev svojih članov, zla-

Trgovsko podjetje zadružnega sklada Jesenice uživa vedno več simpatij

Trgovsko podjetje zadružnega sklada Jesenice, ki ima svoje poslovalnice na Jesenicah, Javorniku, Bledu in v Radovljici, uživa med potrošniki vedno več simpatij. Zlasti na Jesenicah so poslovalnice vedno polne. Gospodinje ne morejo prehvaliti odličnih prehrabnih artiklov, ki so mnogo cenejši kot v drugih trgovinah. Največje odobranje pri njih pa prejema nova poslovalnica z delikatesami na Gospodavskih cesti nasproti upravnemu poslopju MLO Jesenice. Poslovalnica ne nudi samo odličnega blaga, ampak slavi tudi po svoji vladini in solidni postrežbi. Tiste, ki so to poslovalnico uredili moramo počenati, da so iz ne preveč primerne lokalne znali urediti okusno moderno trgovino, ki so jo Jesenčani že dali časa potrebovali.

Predjetje ZS na debelo in drobno Jesenice se trudi, da bi okusno uredilo tudi druge poslovalnice. Tako bodo v bližnji bodočnosti preuredili lokal pri "Ambrožu" na Jesenicah in pri "Trevnu" na Javorniku. Zato naj bo podjetje zadružnega sklada vrgled drugim trgovskim podjetjem, ki so po svojem obstoju staže in ki so za okusno ureditev svojih lokalov storila še vse pre malo.

Predjetje zadružnega sklada pa ne skrb samo za potrošnike v industrijskih krajih ter za njihovo preskrbo s kmetijskimi pridelki in izdelki, ampak posreduje blago tudi kmetijskim zadružam. Kmetijske zadruge lahko nabavijo v njegovih poslovalnicah razna umetna gnoila, krmila in tudi razne kmetijske stroje.

Vzgojno?
Cenček pred kipom Miloške Venere: "Zakaj pa nima rok?"
Mati resno: "Ker si je grizla nohte."

njegova žena, ki jo je igrala tov. V. Iskra, še prej neuglašena, čeprav v tekstu prav dobra. Mlajšega ing. Sašija je prikazal tov. L. Travnik še kar dobro, čeprav je bil v prvem dejanju malce nesigure. Franco, bivšo kabaretno pevko, je dobro naštudirala tov. Vida Baričeva, ostale manjše vloge pa so bile več ali manj uspešno podane. Priporočamo pa vsem igralcem, da v bodoče še bolj obvladajo tekst.

KUD "FRANC KOTAR" V TRZINU JE UPORIZILO PRAVLJICNO IGRO "MAČEHA IN PASTORKA"

Kulturno društvo v Trzinu prav pridno deluje tudi na dramskem toriu. 8. in 9. t. m. je uprizoril pravljicno igro Kristine Brenkove "Mačeha in pastorka" na odrvu v zadružnem domu. Igra je uspela, čeprav je do popolnega uspeha treba še precej truda in študija.

FROSVETNO DRUSTVO "MILKA PETERNEL" V DOMŽAH

je z mladimi odrskimi ljudmi uprizorilo 9. t. m. v Godbenem domu Gorinskovo pravljicno igro "Rdeča kapica" in zelo priznane.

"POSTRŽEK" NA ODRU V MEKINJAH

Najagilnejša dramska družina v Kamniku je vsekakor KUD "Jakob Molk" v Mekinjah. V tej sezoni je pridela že nekaj premier, od katerih je zadnja najpomembnejša. Uprizorili so komedijo italijanskega pisatelja Daria Niccodema "Postržek", v prevodu in dramski predstobi E. Kralja. Igra je režiral Oton Farnik zelo spretno in mu gre tudi zahvala, da je igra povsem uspela. V glavnih vlogah Postržek je dobro uveljavila tov. Nedra Pohlin, odlično je podal ing. Berniška tov. O. Farnik, dočim je bila

neumnosti odigravajo daneš. Mislim, da uporabljanje uniform JLA v takih lomeščanskih komedijah zasluži vso grajo in da je žalitev naše ljudske armade. Odgovorni bi morali to vsekakor preprečiti.

SKUD "IVAN KRIVEC" JESENICE BO MORAL BITI BOLJ VZTRAJAN

Kulturno-umetniško društvo jesenških železničarjev "Ivan Krivec" ni tako delavno, kot bi moral biti. V svojem delovanju bi lahko želilo prav take uspehe, kot jih žanje delavske društvo "Tone Cufar". Izgovor, da nimajo ljudi, ki bi vodili kulturno-prosvetno delo, ne drži. Med železničarji je veliko število ljudi, ki imajo veselje do igranja na odrvu, petja in glasbe. Vzrok za nezadovoljivo delovanje društva je premajna vztrajnost odršnikov v članstvu. Vprašanje pa je tudi, če je društvo posvečalo doslej dovolj pozornosti sindikalnemu organizaciji in usmerjala vanj svoje članstvo. Tudi mladine je v društvu premalo, kar priča o brezbržnosti mladinske organizacije do društva. Torej ni nič čudnega, če SKUD "Ivan Krivec" ni mogel na svojem občnem zboru 11. marca pokazati posebnih uspehov. Občni zbor je lahko samougotovil, da je bilo dosedanje del društva zaradi premajhne vztrajnosti članstva neplodno.

Napake pri delu je treba spoznati in ugotoviti njihove vzroke, da jih lahko odpravimo. Tega se je na zadnjem občnem zboru zavdelo tudi članstvo. Zato je sklenilo, da bo z vztrajnim delom igralske, pevsko in godbenega dela poskrbelo za poživljanje svoje vrste. Ustanovilo bo

ali bi bitenjski igralci ne znali pripraviti kaj boljšega?

V nedeljo 2. marca je gasilsko društvo Bitnje gostovalo na Bohinjski Bistrici s komedijo "Teta na konju". Ze izbrala tega dela priča, da bitenjski gasilci ne smatrajo kulturno-prosvetno dela resno in da jih je šlo z vprizoritvijo te plehke komedije zgolj za dobitek.

Omenim naj še, da so igralci, ki so igrali oficirje, nosili uniforme naše JLA. Gledalec je imel zato vtis, da se take

med njimi conskega za Gorenjsko ter republiškega in zveznega prvenstva. Razen tega je "Bratstvo" pripredelo tudi smuk na Rožci, ki so se ga udeležili najboljši jugoslovenski smučarji. V tem smuku so dosegli zelo lep uspeh zlasti mlajši mladinci (Marijan Stravs je zasedel prvo, Stanko Klinar pa tretje mesto). Zaradi uspehov, ki so jih dosegli mladinci "Bratstva", so bili najboljši sprejeti tudi v slovensko mladinsko reprezentanco, ki se je pred nedavnim pomerila v troboju Koroška — Slovenija — Videmška pokrajina. Tega tekmovalja so se udeležili Franc Pristov, Marjan Stravs, Franc Klinar in Miran Klinar; prva dva sta zasedla 9. in 10. mesto. Prvo nedeljo marca so se smučarji "Bratstva" udeležili meddržavnih smučarskih tekem v Gorjach in na Blejski Dobravi. Na Blejski Dobravi so mladinci Franc Pristov, Stanko Klinar in Miran Klinar zasedli prva tri mesta.

Razen tekmovaljanja pa je smučarska sekacija "Bratstva" organizirala tudi desetdnevno smučarsko šolo za pionirje pod vodstvom Stanka Koblarja in profesorja Smitska.

V Škofiji Loki telovadni učitelji premalo pomagajo društvu za telesno vlogo - podpira ga garnizon JLA

FIZKULTURA IN ŠPORT

NOGOMETNO REPUBLIŠKO PRVENSTVO SE JE ZACELO

V nedeljo je začelo republiško nogometno prvenstvo, v katerem sodeluje deset najboljših nogometnih moštov Slovenije. Ze nedeljska srečanja so prinesla prva presenečenja, tako kot je zmagaga mariborskega Železničarja nad Oddredom v Ljubljani 4:3 (2:0) in neodločen rezultat kranjskega Korotana v tekmi z ljubljanskim Železničarjem 2:2 (1:1).

NA SKAKALNIH TEKMAH V BOHINJU SO SKAKALI NASI NAJBOLJŠI SKAKALCI

Na skakalnih tekma v Polju-Bohinju, ki so bile zadnja nedelja, so med številnimi udeleženci tekmovali tudi naši najboljši skakalci Klančnik, Finžgar, Mežik in Zalošek. V konkurenči je zmagal Karl Klančnik, najdaljši skok dneva pa je dosegel domačin Franc Arh, ki je skočil 47 metrov.

Smučarski šport v Bohinju se zopet razvija, kar je predvsem zasluga bohinjske mladine, ki je lani obnovila 50-metrsko smučarsko skakalico in ki vztrajno in vestno trenira. Tekme je organizirala SSD "Bohinj", udeležila pa so se jih še razna gorenjska in ljubljanska športna društva. Tekmovalo je 50 tekmovalcev, ki jih je z navdušenjem glede na vse.

174 PIONIRJEV IN MLADINOV JE SMUČALO V DOMŽALAH

Požrtvovalni organizatorji DTV "Partizan" ter profesorji in učitelji gimnazije in osnovne šole v Domžalah so 13. t. m. spet pripravili pionirske in mladinske smučarske tekme. Tereni Poštovke in Šumberka so vse dopoldne nudili pestro sliko številnih mladih tekmovalcev: od najmlajšega 4-letnega Hribarjevega Janezka in malih sankačev do postavnih mladincev. Tekmovali so v raznih zimsko-športnih disciplinah, katerih se je udeležilo 26 sankačev, 55 v smučarskih tekhih, 19 v smuku, 27 v slalomu in 47 v smučarskih skokih.

SKAKALI SO NASI NAJMLAJŠI

Ziri. — Smučarska sekcija v Zireh je priredila skakalne tekme za naše najmlajše — pionirje. Pomerili so se na 15-metrski skakalnici. To je bilo prvo srečanje v konkurenči naših pionirjev. Tekmovalcev je bilo 41. Najboljšo mesto je zasedel Zakej Jože, drugo Erznožnik Stefan in tretje Kopač Anton.

ŠAH

SAHOVSKI TEDEN V KRAJNU JE USPEL

Kakor je bilo že objavljeno, je 2. marca t. l. mednarodni mojster ing. Vidmar mlajši igral simultanko proti 39 udeležencem. Rezultat: 32 in pol : 6 in pol za mojstra.

3. marca 1952 se je pričelo žensko šahovsko prvenstvo Kranja, na katerem sodeluje 13 šahistek.

4. marca 1952 je pričel turnir IV. kategorijen. Po tretjem kolu vodi tov. Jozef Rojsek s 3 točkami.

5. marca 1952 je bilo mladinsko moštveno prvenstvo, na katerem je sodelovalo 6 moštv, to je 36 igralcev. Zmagalo je moštvo I. gimnazije, II. mesto so zasedli dijaki "Tekstilnega tehnikumka", III. mesto pa industrijska šola "Iskra".

Na sindikalnem moštvenem prvenstvu, kjer sodeluje 12 moštv z 48 igralci, je bilo odigranih dvoje kol.

7. marca 1952 so pričeli s kvalifikacijskim turnirjem pripadniki JLA. Sodeluje 50 igralcev.

Za zaključek Šahovskega tedna sta 9. marca 1952 odigrala mednarodni mojster Stojan Puc in II. kategorik Pogačnik Jože simultanku.

Mednarodni mojster Puc je proti 15 igralcem dosegel rezultat 14 in pol : pol točk, Pogačnik pa 9 in pol : 4 in pol.

V zadnjem času se je šahovsko življenje v Kranju zelo razmaznilo. Podariti je treba prizadevanje odbora SD Kranj, ki je znal pritegniti tudi mladino in žene.

Cvetko Kristan:

49 mesecu v pregnanstvu med brati Srbi

Za naročnike "Gorenjskega glasa", ki niso bili spominov Cvetka Kristana v "Jesenškem kovinarju", navajamo na kratko dosedanje vsebino. — V prvi seriji člankov je bil opis življenja slovenskih zapornikov v nemških koncentričnih taboriščih v Begunjah in Sent Vidu nad Ljubljano od maja do julija 1941. V drugi seriji spomina, ki jo pa zdaj nadaljujemo v našem listu, pa je bil najprej opis pobiranja Slovencev po Gorenjskem in Mežiški dolini, ki so jih Nemci izbrali za pregnanstvo v Srbijo ("Pošastni avtobusi svigajo po Gorenjskem"), za tem sledimo nekajdnevnu življenju teh ljudi v zadnjem traktu Šentviškega taborišča, pravljamo za pot v neznan in pot preko Ljubljane, Zagreba, Sarajeva v Valjevo. Sledi opis Valjeva, Valjevčanov in prebivanja med njimi, nato pa se govori o gibanju pregnantnih slovenskih rojakov: njih števil, rojstih, smrth, porokah in selitvah. Nadaljevali bomo z opisom organizacijske delavnosti valjevskih slovenskih pregnancev, njih političnem, preskrbovalnem, kulturnem, socialnem in družbenem udejstvovanju, njih sodelovanju z NOV itd., tako da bodo ti članci prikazali res popolno sliko življenja naših gorenjskih pregnancev v Srbiji. Spomini so delno tudi ilustrirani z izvirnimi fotografijami, posnetimi od slovenskih pregnancev samih

PREKO 40 TEKMOVALCEV NA MEDDRUSTVENIH SKAKALNIH TEKMAH V NAKLEM

TVD "Partizan" v Naklem pri Kranju je v nedeljo, 16. marca t. l. ob 15. uri popoldne priredilo meddrustvene skakalne tekme na 20 metrski smučarski skakalnici v Naklem. Preko 150 gledalcev je bilo ob lepem sončnem vremenu na tekma, ki se jih je udeležilo 45 skakalcev, članov SSD "Udarnik" in SMD "Iskra" iz Krana, SK "Ločan" iz Skofje Loke, SSD "Ljubelj" iz Tržiča, TVD "Partizan" iz Podbrezje in Nakler ter posamezni tekmovalci iz Medvod, Koverja pri Tržiču in Kranja.

Med člani so zasedli prva tri mesta Nejko Jeglič, Ivan Crnilec in Pavel Grašič (vsi TVD "Partizan", Podbrezje). Nejko Jeglič in Ivan Crnilec sta s skokoma 20 m postavila do sedaj najdaljši skok na tej skakalnici. **Med starejšimi mladinci** je zasedel 1. mesto Janez Jagodic (SSD "Udarnik", Kranj), 2. mesto Cena Stilec (TVD "Partizan", Naklo) in 3. mesto Bogo Žun (SSD "Udarnik", Kranj). Stane Bernard (SK "Ločan, Skofja Loka) s solidnima skokoma po 19,5 m je bil najboljši **med mlajšimi mladinci**; 2. mesto je zasedel Filip Bajželj (TVD "Partizan", Naklo) in 3. mesto pa Franc Kralj (SSD "Udarnik", Kranj). **Med pionirji** je zasedel 1. mesto Ivan Aljančič (TVD "Partizan", Podbrezje), 2. mesto Mihec Stern iz Kranja, 3. mesto pa Marjan Peterlej (TVD "Partizan", Podbrezje). Najboljši v vseki skupini so prejeli diplome.

Razvratljivo je, da je to pot tekmovalca res lepo število skakalcev iz okolice Kranja, ki letosno zimsko sezono prav pridno izrabljajo za medsebojno tekmovanje. Med tekmovalci je nastopilo 12 članov, 11 starejših mladincev, 15 mlajših mladincev in 7 pionirjev.

GORJUSKI IN KOPRIVNIKI PIONIRJI NA SMUČEH

Na Gorjušah smo imeli 2. marca smučarsko tekmovanje v treh disciplinah: skokih, slalomu in teku. Pomerili smo se gorjuški pionirji s koprivniškimi. S kakšno nestvrnostjo smo pričakovali tekmovanje!

Sami smo si napravili 20-metrsko skakalnico, tovaršča učiteljica pa nam je označila progo za tek in slalom. Veden temo smo včasno trenerili; uspeh ni izostal. Dobro smo se izkazali v teku in slalomu, le v skokih so bili koprivniški fantje male boljši.

Po našem tekmovanju so tekmovali tudi mladinci z Gorjuš.

Po končanem tekmovanju smo se vši prijavili za Fizkulturno društvo, ki bo v prihodnjih dneh ustanovljeno na Gorjušah. Sklenili smo, da bomo pozimi gojili smučanje, poleti pa bomo igrali odbojko, nogomet in obiskovali naše lepe planine. Upamo, da bomo z dobrim zgledom privabili še mladince in ostale skokih.

Na Črnem vrhu nad Jesenicami so bile nedavno tekme v veleslalomu za republiško sindikalno prvenstvo. Udeležili so se jih tekmovalci iz podjetja "Iskra" Kranj, rudnika živega srebra Idrija in jeseniške železarne. Startalo je 36 tekmovalcev in 8 tekmovalk. Na Jesenicah pa so bile tekme v teku in skokih.

V Begunjah je bilo pred 14 dnevi smučarsko tekmovanje za pokal Miloša Muleja. V smuku je zmagal Tine Mušič ("Prešeren" Lesce-Radovljica), v skokih pa Šusteršič (Prešeren). Pokal si je osvojilo moštvo SD "Prešeren".

(PREJ OBRTNI SERVIS)

"ŽELEZNINA" RADOVLJICA

OBIŠCITE

novi slaščičarno

V POKOJINSKEM ZAVODU

Otvoritev

1. aprila 1952

nudi RAZNO ŽELEZNINO

KUHINJSKO POSODO

STEKLJENINO

GRADBENI MATERIAL

KEMIKALIJE

USNJE VSEH VRST

Usnja se je pocenilo za 25%

Poslužite se naše trgovine!

Postrežba solidna! — Cene zmerne!

OBIŠCITE

novi slaščičarno

V POKOJINSKEM ZAVODU

Otvoritev

Peter Faletič

Kranj

***

Pregnanci se organizirajo...

Ze drugi dan po prihodu v Valjevo (9. julija 1941) smo pričeli misljiti na to, da bi bila predognancem potrebna organizacija, ki bi nas zastopala na navznotraj. Ce bomo imeli organizacijo, ki nas bo zastopala pred vsakomur, bo vse naše delo laže in uspešnejše. I v soglasju z vsemi smo ustanovili organizacijo "Taboršče slovenskih izgnancev" v Valjevu. Mimogrede omenjam, da smo se od tedaj in do konca imenovali izgnanci, v razliko od srbskih "zbeglic" in smo — po potrebi — v nemščini to besedo prevajali kot "Ausgegagte", hoteč pokazati, da je bilo proti nam storjeno nasilje. Zdaj uporabljam besedo „pregnanci“, ki je menda bolj slovenska.

Naša pregnanska organizacija je bila dejanska nalašč za to ustanovljeno združenje, ki pa ni bilo pravna oseba, ker ni bilo nikjer registrirano. Priznavale pa so ga kljub temu vse srbe in — kadar smo imeli kaj opravka z njimi — tudi nemške okupacijske oblasti v Valjevu in v Beogradu (in kakor bomo pozneje videli) tudi razne naše organizacije v Sloveniji, zlasti v Ljubljani. Ce nekaj tednov so naši ljudje večkrat predlagali, da bi združenje spremenili, ali pa noleg njega ustanovili še kako slovensko društvo ali klub, ki bi bil pravno priznan. Poizvedovali smo na okrajnem načelstvu v Valjevu o možnostih take ustanovitve. Dobili smo navodilo, da bi morda uspeli s takim predlogom, če bi bilo

to društvo „z dobrodelnimi nameni in nalogam!“: predložena pravila pa bi seveda morala najprej potrditi nemška okupacijska oblast v Srbiji. Posredna naša komisija z dr. Ivom Stempiharjem na čelu je sicer že sestavljala taka pravila, toda po vsestranskem razmišljaju smo to namero opustili, ker nismo hoteli molčovati pri Nemcih za odobritev našega društva, ker bi okupatorji lahko stavljali razne pogoje.

Leta 1943 — 30. julija — smo dobili iz Beograda od komisariata za izbeglice nalog (št. 43.926), da moramo svoje ime spremeniti, če da imamo "Taboršče slovenskih izgnancev" (srbsko: "Lager slovenačkih izgnanika") na primeru niti resnično, ker ustvarja vtis, da res obstoji kak "logor" za pregnance. Teh pa — tako se je glasil omenjeni nalog — v Srbiji ni... In izbrali smo si novo ime „Združenje slovenskih izgnancev“ — Udrženje slovenačkih izgnanika, Valjevo. Celjek, imenovan po našem predsedniku, je bil predsednik našega združenja.

Ze na prvem sestanku naših ljudi — pregnanc — smo tudi sklenili, da se bomo s posebnim odposlanstvom zahvalili Srbom za prijazno sprejem v Valjevu. To smo tudi storili. Prav tako smo stopili v stik z obema odboroma „za smerščaj izbeglice“, mestnim in okrajskim, ki seveda niso imeli skrbni samo za nas, marveč tudi za srbske izbeglice (begunce). Srezkemu odboru je tedaj načeloval šef tehničnega oddelka ing. Vesnič, občinskemu pa predsednik občine tov. Babič.

Ko že omenjam srbske izbeglice, se nekaj besed o njih. Okupatorji so pregnali v medvojno Srbijo (ki je obsegala približno nekdanjo staro

Namizni tenis

"ISKRA" : DTT 5 : 0

Prijateljski namiznotenški dvoboj med članskim moštvtvom "Iskre" in mlađinskim moštvtvom Državne tekstilne šole v Kranju je končal s porazno zmagbo DTT. Z bolj pazljivo igro bi bil poraz nedvomno častnejši. Bodoči tekstilci pa se tudi premalo urijo v načinu tenisu.

Za "Iskro" so igrali Petrovič, Novak in Fatur, za DTT pa Boncelj, D. Dolinšek in Kosmač.

SMUČARSKO SREČANJE PREDVORSKIH IN JEZERSKIH MLADINCEV

Ze pred mesecem dni je jezerska mladina povabila na smučarske tekme sedem smučarskih mladinskih aktivov, da bi se spoznali med seboj in se bližali. Na žalost pa so odzvali samo mladinci iz Predvora. Iz Cerkelj je prisel odgovor, da mladinci — smučarjev nimajo, vabilo poslano v Velesovo, se je vrnilo s pripombo "Ne postoji više", od drugod pa je še to ne...

Za to srečanje so pripravili jezerski mladinci 8-kilometrsko progno za tek in progno za slalom. Ker je Predvora ni bilo tekmovalcev za tek, sta se smučarski aktivisti pomerali samo v veleslalomu. Pod stenami Kočne sta se na 800 m dolgi progi s 16 vrati srečali moštvi, ki sta ju sestavljali po 4 najboljši člani.

Zmagali so Jezerjani s skupnim časom 4.37,2 min. (Predvavorčani 5.24,4 min.) Posamezniki so se takole vrstili: 1. Poldi Kastelan 1.05 m;n. 2. Peter Šnarekovič 1.05,3 min. (oba Jezerjani); 3. Andrej Vallč iz Predvora s časom 1.07,0 min. in 4. Nande Zaplotnik 1.12,2 min. (Jezerjan).

Za to srečanje so pripravili jezerski mladinci 8-kilometrsko progno za tek in progno za slalom. Ker je Predvora ni bilo tekmovalcev za tek, sta se smučarski aktivisti pomerali samo v veleslalomu. Pod stenami Kočne sta se na 800 m dolgi pro